

EKONOMİ BÜLTENİ 50

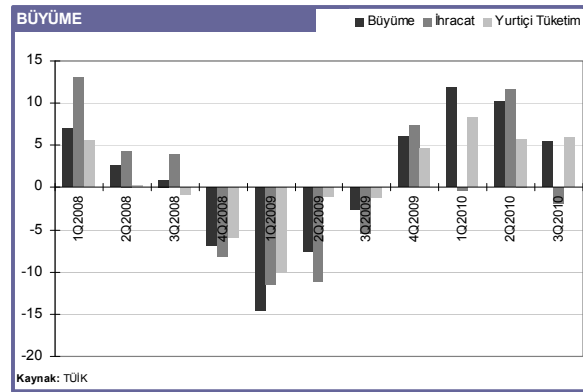
13 Aralık 2010

EKONOMİYİ İÇ TÜKETİM TAŞIYOR . . .

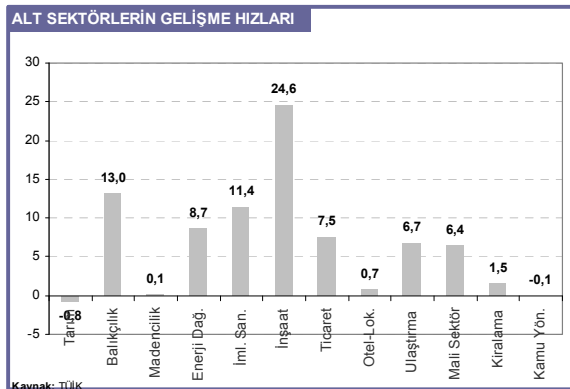
TÜİK tarafından açıklanan verilere göre Türkiye’de büyüme yılın üçüncü çeyreğinde %5.5 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2010 yılının ilk iki çeyreğinde %10’un üzerinde büyüme kaydeden Türkiye ekonomisi böylece bu yıl içinde ilk kez tek haneli büyüme göstermiştir. Büyüme rakamının hız kesmesinde baz etkisinin azalması ve global ekonominin, özellikle Euro Bölgesi ekonomisinin ivme kaybetmesi etkili olmuştur.

İhracat güç kaybederken, iç tüketim gücünü koruyor...

2010 yılında yüksek büyüme rakamları ile dikkat çeken Türkiye ekonomisinin son çeyrekte hız kesmesinde, ihracatın ivme kaybetmesi etkili olmuştur. Nitekim 2010’un 2. çeyreğinde %11’lik artış kaydeden ihracat, 3. çeyrekte %2’lik düşüş göstermiştir. Aynı dönemde iç tüketim ise %5.8’lik artış düzeyini korumuştur. Dolayısıyla iç tüketim büyümenin devam etmesinde etkili olmuştur. Euro Bölgesi’nde Yunanistan ve İrlanda gibi sorunlu ekonomilerin var olması, büyümede ihracatın payını zayıflatırken, iç tüketimin ağırlığının artmasını sağlamıştır. Euro Bölgesi ekonomisinin bir süre daha olumsuz görünümünü koruyacağı düşünüldüğünde, komşu ticaretinin önemi daha da iyi anlaşılmaktadır. Bu nokta son yıllarda hızla artan komşu ticaretine daha fazla önem verilmesi gerektiği, yine ihracatta pazar çeşitliliğinin de yükseltilmesi gerektiği görülmektedir.



İnşaat sektöründeki %24.6’lık artış yine dikkat çekti...

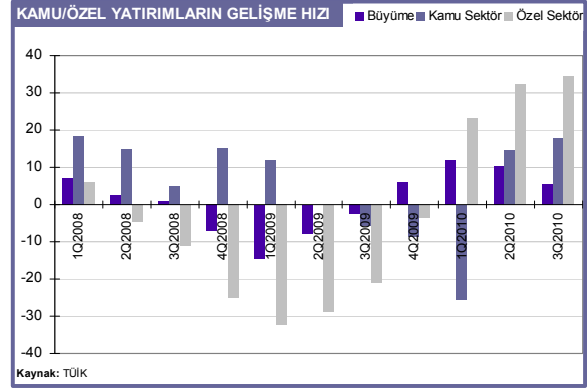


Sektör bazında incelediğimizde, inşaat sektöründe meydana gelen %24.6’lık artış dikkat çekicidir. Mevcut durumda stoklara yönelik üretim yapan inşaat sektörünün düşen faizlerle birlikte hareketlenen konut piyasasına paralel olarak gelişimini arttırdığı görülmektedir. Rakam, krizden ağır darbe alan sektörlerden biri olan inşaat sektörünün hızla toparlandığını göstermektedir. Dikkat çekici bir diğer unsur ise imalat sanayindeki büyümenin hız kesmesidir. İmalat sanayinde özellikle Avrupa ekonomisine yönelik belirsizliğin ivme kaybı yaşanmasına neden olduğu görülmektedir. Kapasite kullanım oranını %75’lerin

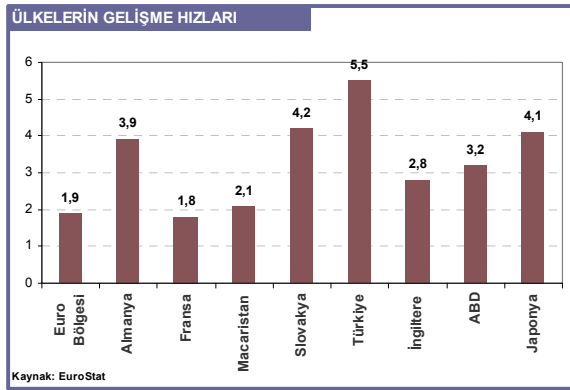
üzerine taşıyan sektörde kapasite orandaki artışın hız kesmesi de bu durumu teyit etmektedir. Bu nedenle yılın 2. çeyreğinde %15.2 büyüme gösteren sektör, yılın 3. çeyreğinde %8.7 artış kaydetmiştir. Türkiye’nin büyümesinde %22’lik pay ile en büyük katkıyı yapan alt sektör olan imalat sanayindeki bu yavaşlama, büyümenin artış hızındaki yavaşlamayı açıklamaktadır. Bununla birlikte tarım sektöründe meydana gelen bozulma yine bu rakamlarda kendisini göstermektedir. Kış etkisine de bağlı olarak tarımda 3. çeyrekte %0.8’lik daralma yaşanmıştır.

Özel sektör yatırımları hızlandırdı...

Türkiye'nin kredi notunda beklenen artış özel sektörü hareketlendirmiştir. Hızla yatırımlara yönelen sektörde, yatırım harcamalarının genişlediği, belirgin bir yukarı trendin yakalandığı görülmektedir. Buna göre yatırım harcamalarındaki artış 2010 yılının 1. çeyreğinden itibaren %23.1, %32.2 ve %34.4 olmuştur. Aynı dilimde kamunun yatırım harcamaları ise -%25.6, %14.6 ve %17.9 değişim göstermiştir. Yani kamuda da son dönemde yatırım harcamalarını artırma eğilimi güçlenmiştir. Bunda önümüzdeki yılın Haziran ayında yapılacak olan seçimlerin etkili olduğu söylenebilir. Ancak özellikle özel sektörün hızla artan yatırım harcamaları bu noktada olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.



AB ülkeleri ile aradaki fark azaldı . .



Bu yılın ilk yarısında büyüme rakamları ile diğer ülkelerden belirgin bir şekilde ayrılan Türkiye'nin büyüme rakamları ile, takipçilerinin büyüme rakamları arasındaki fark azalmıştır. Türkiye'den sonra en fazla büyüyen Avrupa ülkelerinden biri %4.2 ile Slovakya olmuştur. Dikkat çeken büyüme verisi ise gelişmiş ülkeler sınıfında yer alan Japonya'nın %4.1'lik büyüme göstermesidir. Yine Euro Bölgesi'nin yükünü çeken Almanya'nın %3.9'luk büyümesi ve ABD'deki %3.2'lik ivmelenme olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmelidir. Küresel rakamlarla karşılaştırıldığında, Türkiye'nin 3. çeyrekte

yakaladığı olumlu gelişmeye rağmen, 2010 yılının ilk iki çeyreğine göre zayıf bir tablo ortaya koyduğu söylenebilir.

Büyümenin gücünü koruması için ihracatta pazar çeşitliliği şart. . .

Küresel rakamlar incelendiğinde, gelişmekte olan ülkelerde yaşanan iç talebin ve büyümenin; gelişmiş ülkelere göre daha hızlı ilerlediği gözlenmektedir. 2010'un 3. çeyreğinde özellikle iç tüketimle gücünü koruyan Türkiye ekonomisinde istikrarlı bir büyüme trendinin yakalanması için ihracata önem verilmesi gerektiği ortadadır. Ancak, en önemli ihracat pazarımız olan euro bölgesi'ne yapılan ihracat payının, kısa vadede, Avrupa'da yaşanan kriz nedeniyle artırılması mümkün görünmemektedir. Bu nedenle ihracat yatırımlarında atılacak adımlarda, diğer gelişmekte olan ülkelerin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. **OKFRAM olarak, yılın geri kalan bölümünde yine düşük faiz ortamının korunması durumunda büyümede artışın sürmesini beklemekteyiz. Bununla birlikte zayıflayan baz etkisi ve Euro Bölgesi ekonomisindeki sorunları, 4. çeyrek büyüme rakamını kısıtlayıcı unsurlar olarak görmekteyiz.**